

Satakunnan ammattikorkeakoulu
OPINNÄYTETYÖ

Heidi Valtonen

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Heidi Valtonen

HALUAISIN-VALOKUVAPROJEKTI

Viestinnän koulutusohjelma

2007

HALUAISIN-VALOKUVAPROJEKTI

Valtonen, Heidi
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelma
Toukokuu 2007
Merimaa, Henry
UDK: 7.041 ja 77.041
Sivumäärä: 29

Asiasanat: valokuvaus, henkilövalokuvaus, valokuvataide, digitaalikuvaus

Tämän opinnäytetyön aiheena oli tutkia nuorten esittämistä muotokuvissa. Tavoitteena oli ottaa 20 valokuvaa 80-luvulla syntyneistä nuorista ja heidän haaveistaan. Kuvissa nuoret pitelivät kädessään kylttiä, johon he olivat kirjoittaneet vastauksen kysymykseen ”Mitä sinä haluaisit?”.

Tutkielman teoreettisessa osuudessa käsiteltiin muotokuvan määritelmiä ja niiden soveltumista Haluaisin-valokuvaprojektiin. Vuonna 2005 aloitetun projektin ensimmäisten mallien haastattelu antoi tietoa, miten mallit kokivat projektin sekä heistä otetun muotokuvan 1–1,5 vuotta myöhemmin. Teoreettisessa osuudessa kuvailtiin empiirisen osion eri vaiheita esityöstä mallin tapaamiseen, kuvaustilanteeseen sekä lopullisen muotokuvan valintaan ja kuvankäsittelyyn. Rinnalle nostettiin muita nuorista kertovia valokuvia sekä vastaavanlaisia toteutuksia.

Empiirisessä osiossa 20 nuorta haaveineen kuvattiin Porissa eri kuvauspaikoissa ja -olosuhteissa. Projektissa dokumentoitiin pieni hetki nuoren elämää ja haaveita 2000-luvulla. Kaikissa kuvissa esiintyi nuori, hänen toiveensa sekä mahdollisesti aiheeseen liittyvä tausta. Empiirisen osuuden tavoitteena oli myös saada aineistoa mahdollista Haluaisin-valokuvakirjaa varten.

Haluaisin-valokuvaprojektin ja tutkielman myötä syntyi noin 16–26-vuotiaista 80-luvulla syntyneistä nuorista ilmeikäs ja monipuolinen valokuvasarja, jonka arvo saatetaan nähdä vasta muutaman kymmenen vuoden kuluttua.

I'D WANT PHOTOGRAPHY PROJECT

Valtonen, Heidi
Satakunnan University of Applied Sciences
Degree in Media and Communication
May 2007
Merimaa, Henry
UDK: 7.041 and 77.041
Number of pages: 29

Key words: photography, portraits, art photography, digital photography

The purpose of this thesis was to research how young people are presented in portraits. The aim was to take twenty photographs of people born in the 80's revealing their wishes. The youngsters hold a frame in their hands, which holds an answer to a question: "What would you want?"

The topics discussed in the theoretical part include definitions of a portrait and how they adapt to "I'd want" photography project. The project was originally started in the year 2005 when six models took part in. Interviewing the models gave information of how they experience their portrait 1–1,5 years later. The theoretical part describes the different phases of empirical part start from preliminary work to meeting the model, photo shoot, choosing the final image and retouching of the photo. There are also some comparisons between "I'd want" and equivalent photos projects involving young people.

In the empirical part of the thesis, twenty young people were photographed in Pori with their wishes. The project documented a short moment of the person's life and dreams on the 21st century. In all the photos that were taken, you can find a young person, his or her wish and possible background, which related to the wish itself. The aim of the empirical part was to gather material for a possible "I'd want" book.

A very vivid and diverse photo series of roughly 16 to 26-year-old young people was born out of the "I'd want" project and research. However the real value of it might be seen after a few decades.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Työn lähtökohdat	5
1.2	Työn rajaus ja viitekehys	6
2	MUOTOKUVAN MÄÄRITTELY	7
3	NUORET MUOTOKUVISSA	8
3.1	Historia.....	9
3.2	Nykyisiä toteutuksia.....	10
4	HALUAISIN-VALOKUVAT	14
4.1	Vuoden 2005 projektin tulokset.....	14
4.2	Esityö	16
4.3	Kuvauksen toteutus	17
4.3.1	Yhteydenpito mallin kanssa	17
4.3.2	Kuvaustilanne	18
4.3.3	Kuvien käsittely ja valinta	21
5	KUVIEN TULKINTA JA VERTAILU	25
5.1	Kuvien fiktiivisyys vs. dokumentaarisuus	25
5.2	Kuvien tulkinnan syventäminen	26
6	YHTEENVETO.....	27
	LÄHTEET.....	29
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni painottuu toiminnalliseen osuuteen, jossa valokuvasin n. 16–26-vuotiaista eli 80-luvulla syntyneistä nuorista. Kysyin nuorilta, mitä he haluaisivat tällä hetkellä ja kuvaan toiveen aiheeseen liittyvässä ympäristössä. Haave voi olla pieni, suuri, materialistinen, aineeton, tavoittamaton, mitä tahansa. Dokumentoin pienen hetken nuoren elämästä ja haaveista valokuvaksi. Lähtökohtani teokselle oli ajatus siitä, että 80-luvulla syntyneet nuoret ovat aikaisempiin sukupolviin verrattuna saaneet ns. kaiken haluamansa. Nyt 80-luvulla syntyneet ovat nuoria aikuisia ja silti kaikilta löytyy aina jotain lisää haluttavaa. Uskon, että ihmisen perusluonteeseen kuuluu ikuinen kyltymättömyys – aina halutaan jotain uutta, lisää, parempaa.

Valokuvissa keskityn tuomaan esille kuvassa esiintyvää henkilöä sekä hänen arvojaan ja haaveitaan niin sisäisesti kuin ulkoisesti. Kuvia ei pidä ottaa turhan vakavasti, sillä kaikkien mallien ensisijaista haavetta ei kuvattu, vaan jokin heidän antamistaan vaihtoehtoista. Tähän vaikutti kuvaajan ja mallin yhteinen päätös.

1.1 Työn lähtökohdat

Pidin joulukuussa 2005 Haluaisin-näyttelyn Porissa Galleria 3H+K:ssa, jonne olin kuvannut kuusi nuorta haaveineen. Kysymys ”Mitä sinä haluaisit?” sai monet nuoret miettimään, mitkä asiat maailmassa ovat tärkeitä. Monet pohtivat, miten turhilta ja turhamaisilta monet arkipäiväiset aineelliset hyödykkeet tuntuvat elämässä todella tärkeiden asioiden rinnalla. Toisaalta vakavien asioiden rinnalle halusin kuvata myös hauskoja ja pieniä ei-niin-tärkeitä haaveita. En halunnut, että mallit ottaisivat projektin liian vakavasti ja haluaisivat kaikki maailmanrauhaa, vaan tahdoin korostaa heidän persoonallisuuttaan hieman hassuillakin toiveilla. Mukana oli myös malli, jonka kaikki haaveet olivat muista poikkeavia: olla ihmispatsas (Kuva 1), osata merisääpaikkakunnat ulkoa, kulkea kaupungilla hännän kanssa.

Kuva 1. Joillakin malleilla oli hyvin persoonallisia toiveita, kuten ”Olla ihmispatsas”.

Näyttelykuvissa olin käyttänyt sekä tuttuja että tuntemattomia malleja, joille olin tehnyt projektista pienen esitteen (Liite 1). Opinnäytetyötä varten haastattelin vuonna 2005 kuvaamiani Haluaisin-malleja. Kysyin heiltä, miltä heistä otetut valokuvat tuntuvat nyt, kun aikaa on kulunut. Mitä haaveille on tapahtunut – ovatko ne toteutuneet vai muuttuneet? Kaduttaako osallistuminen projektiin näin jälkikäteen vai lähtisivätkö he mukaan uudelleen? Käsittelen vastauksia luvussa 4.1 Vuoden 2005 projektin tulokset.

1.1 Työn rajaus ja viitekehys

Opinnäytetyön viitekehystenä on tutkia nuorten esittämistä muotokuvissa. Miten muotokuva määritellään, mikä on sen merkitys ja miten sitä arvostetaan? Mitä Haluaisin-muotokuva kertoo kohteestaan ja mitkä asiat vaikuttavat kuvan katsojalleen lähettämään viestiin? Pohdin myös kehittymistäni valokuvaajana projektin myötä.

Vuonna 2006 Museoviraston kuva-arkisto järjesti valokuvauskilpailun 15–25-vuotiaille nuorille. Kilpailun tarkoituksena oli antaa nuorille mahdollisuus jättää itsestään pysyvän muiston omasta elämästään ja sen arvoista kansakunnan yhteiseen kuvamuistiin. Lähtökohtana kilpailulle oli vuoden museoviikon tema Museot ja nuoret sekä se, että

museoiden arkistoissa on vähän kuvia nuorista. (Museovirasto 2006). Itselläni on ollut osittain samat lähtökohdat Haluaisin-projektissa: tallentaa valokuvana muisto nuorista ja heidän elämästään sekä arvoistaan. Toiminnallisessa osuudessa tarkoitukseni on ottaa opinnäytetyötä varten 20 uutta valokuvaa 80-luvulla syntyneistä nuorista.

2 MUOTOKUVAN MÄÄRITTELY

Pelkistetyn määritelmän mukaan muotokuva on teos, joka esittää nimeltä tunnettua henkilöä. Toisen ja tarkemman teorian mukaan on valokuva, jossa olennaisena tekijänä on mallin yksilöllisyys ja erityisyys. ”Pyrkimys kuvata yksilön henkisiä ja ulkoisia ominaisuuksia tekee valokuvasta muotokuvan. Tämä erottaa valokuvamuotokuvan henkilövalokuvasta, jossa malli on esimerkinomainen ihmistyyppi, ei yksilö” (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 27). Haluaisin-muotokuvissa koen tuovani esille erityisesti nuoria yksilöinä, mutta sarja edustaa myös otantaa 2000-luvun nuorisoa, joka on kuvaushetkellä ollut Porissa.

Muotokuvia voidaan jaotella eri tavoin käyttötarkoitusten mukaan. Yksinkertaisin jako voi olla julkiset ja yksityiset muotokuvat. Julkisia muotokuvia ovat esimerkiksi kuninkaallisista otetut yksittäis- ja ryhmäkuvat. Yksityiset muotokuvat ovat puolestaan yksityisten henkilöiden yksityis- tai ryhmäkuvia. Muotokuvia voidaan jaotella edelleen alaluokkiin, joita ovat muun muassa perhealbumien epäviralliset muistokuvat, viralliset passi- ja virkakuvat tai vaikkapa julkisuutta varten suunnitellut, persoonalliset taiteilijakuvat. (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 27). Mikä on Haluaisin-kuvan käyttötarkoitus? Se on nuorelle mallille hänestä aikaisemmin otetuista kuvista poikkeava muotokuva, jonka tarkoituksena on yksilöidä hänet, mutta näyttää samalla rinnastettuna muihin samalla vuosikymmenellä syntyneiden kanssa. Koen, että se on minulle ja katsojille enemmän kuin pelkkä muotokuva.

Muotokuvaus on noussut esille uuden vuosituhannen alussa eri puolilla maailmaa. Elämme henkistä ja historiallista murrosvaihetta, jolloin pyrkimys ihmisyyden

määrittelyyn on tarpeellista. Ihminen haluaa kääntää katseen omaan itseensä, tarkastella näkemäänsä ja hakea vastausta kysymykseen ”Kuka minä olen.” (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 6). Haluaisin-muotokuvissa malli haluaa näyttää sekä minulle kuvaajalle että kuvien katsojille millainen hän on. Kuvissa tulee perusmuotokuvan ominaisuuksien lisäksi esille mallin identiteetti eli hänen kokemus omasta itsestään, minuudesta suhteessa muihin. Kuvien avulla myös katsojat voivat määrittellä identiteettiään vertaillen itseään muihin ihmisiin – miten he samaistuvat tai miten he eroavat kuvien malleista. Valokuvaaja Miina Savolainen toteaaakin, että omakuvan hyväksyminen on itsen hyväksymisen metafora (Savolainen M. Maailman ihanin tyttö). Lisää vertailua Savolaisen Maailman ihanin tyttö -valokuvaprojektin ja Haluaisin-projektin välillä löytyy luvusta 3.2 Nykyisiä toteutuksia.

3 NUORET MUOTOKUVISSA

Vaikka muotokuvan hankkiminen ammattivalokuvaajalta on aina ollut melko kallista, ovat ihmiset varallisuudestaan riippumatta pyrkineet otattamaan itsestään elämän taitekohdissa valokuvan. Muisto tärkeästä hetkestä tai juhlapäivästä on haluttu säilyttää valokuvissa. Muotokuvaa katsomalla on voitu palata hetkeen, jolloin jokin loppui ja uusi vaihe alkoi. (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 103)

Haluaisin-projektin kuvat eivät symbolisoi mitään suurta elämän taitehetkeä, jollaisiksi lasketaan mm. kaste, lapsuus, ripillepääsy, lakkiaiset, ammattiin valmistuminen, promootio, kihlajaiset, häät, syntymäpäivät, hopea- ja kultahääpäivät ja hautajaiset (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 103). Sen sijaan ne kertovat elämän arjesta – pienistä ja suurista toiveista. Silti mallit suhtautuvat ottamiini kuviin kuin ne olisivat jostakin taitehetkestä. Valokuvasta näkyy ihmisen sen hetkinen elämäntilanne, joka voi muuttua hyvin nopeasti ja radikaalisti. Tällöin valokuvan arvo muistona kasvaa.

Vuoden 2005 Haluaisin-projektissa mukana ollut malli kertoi haastattelussa olleensa erittäin tyytyväinen kuvaan.

Hieno muisto, parhaita kuvia, joita minusta on otettu.

Toinen kertoi kuvansa aiheuttavan nykyään hieman haikeutta:

Se on omasta mielestäni kiva kuva, koska pidän paljon sen väreistä ja tunnelmasta. Lisäksi se herättää itsessäni paljon ajatuksia ja tunteita, koska elämän tilanteeni oli silloin niin erilainen kuin nyt, niin tulee ehkä vähän jopa haikeakin olo. Varsinkin kun olen juuri muuttamassa pois siitä asunnostakin, jossa kuva otettiin. Se on myös tärkeä siksi, että se on kiva muisto siitä, että sain olla mukana sun Haluaisin-projektissa.

Eräs kertoi valokuvalla olevan hyvin tärkeä merkitys, sillä se paljasti hänestä jotain uutta:

Se on yhä kovin hieno kuva ja tuntuu jotenkin siltä, että sen ottaminen oli tärkeää. Se kun oli tavallaan niitä ensimmäisiä kertoja, kun koskaan kerroin kellekään tarvitsevani itselleni tarinan.

3.1 Historia

1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa valokuvaajalla käynti koettiin juhlavana ja erikoisena tapahtumana. (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 125). Ripillepääsy tuli valokuvan arvoiseksi tapahtumaksi 1800-luvun lopulla. Rippikuvista on helppo tarkastella, mitä asioita on pidetty sopivana eri aikoina esimerkiksi pukeutumisessa. Etenkin maaseudulla vielä 1920-luvulla saattoi rippikuva olla ensimmäinen käyntikortti- tai postikorttikokoinen valokuva, jossa oltiin aivan yksin.

Valokuvaajalla käyntiä ripille pääsyn yhteydessä 1920-luvulla (Kuva 2) kuvailtiin seuraavasti:

”Ensimmäinen käyntini valokuvaajalla tapahtui vuonna 1928. Kesällä, asiani oli mennä rippikuvaan Poriin, kun kaupungissa oli kai paremmat kuvaajat tai kuvaamot - - ja menin lähimpään kuvaamoon minkä löysin, Se oli Lindell'in valokuvaamo lähellä toria, esitin asiani ja niin otettiin koko kuva istuma-asennossa.” (Dölle, Savia & Vuorenmaa 2004, 128).

Kuva 2. Rippikuva Helvi Lindqvististä 1920-luvulla. Kuvaaja tuntematon.

Ylläolevan rippikuvauksen rutiininomaisuus muistuttaa mielestäni myös Haluaisin-kuvauksia. Mallin tehtävänä oli yksinkertaisesti pidellä kylttiä ja katsoa kameraan. Välillä mallien piti ohjeitteni mukaisesti hieman kääntyä tai siirtyä, nostaa päätään, kallistaa kylttiä tms.

3.2 Nykyisiä toteutuksia

Jos verrataan nuorten muotokuvien määrää ja näkyvyyttä nyt ja 100 vuotta sitten, on muutos huima. Internetin sekä digitaalisen valokuvauksen yleistyttyä 1990- ja 2000-luvuilla, nuorten valokuvia näkyy laajalti internetissä. IRC-galleriassa on tätä kirjoittaessa (7.4.2007) yhteensä 5 831 087 kuvaa 411 914:ltä käyttäjältä, joista kaikki eivät kuitenkaan ole Haluaisin-projektin ikähaarukkaa, vaan myös paljon nuorempia. Keski-ikä kaikilla IRC-gallerian käyttäjillä on 19,48 vuotta ja porilaisilla 19,68 vuotta. (IRC-galleria.net, 7.4.2007).

Painoin IRC-gallerian Satunnainen-linkkiä 50 kertaa tutkien satunnaisia kuvia 80-luvulla syntyneistä nuorista. Tarkkailin millaisia kuvia nuoret julkaisevat itsestään kaikkien nähtäville. Tyypillistä kuville oli, että ne olivat itseotettuja (peilin kautta tai käden mitan verran edestä), kuvattu juhlissa tai baarissa, kuvissa oli alkoholia, ne olivat laadultaan huonoja pikselien erottuessa selvästi, henkilö oli matkalla, kuvaa oli käsitelty ylipimeäksi tai värejä oli muunneltu huomattavasti tai kuvassa oli mukana useampia henkilöitä. Vain muutama kuva oli minun mielestäni perusmuotokuva, jossa henkilö poseeraa kameralle ilman ylimääräisiä häiriötekijöitä ympärillä. Haluavatko nuoret ilmaista ns. biletyskuvilla, että ne ovat sosiaalisia ja hyviä tyyppisiä, joilla on kavereita?

Kuva 3. Esimerkki IRC-galleriassa olevasta 80-luvulla syntyneen nuoren kuvasta. (Kuvaaja: Taija Järvenpää)

Haluaisin-projektin kaltainen toteutus 2000-luvulla on ollut Miina Savolaisen vuodesta 1998 alkaen kuvaama Maailman ihanin tyttö -valokuvaprojekti. Siinä Savolainen on kuvannut lastenkodissa kasvaneita nuoria naisia kahdeksan vuoden aikana yhdistäen fiktiota ja todellisuutta. Kuvat poikkeavat mielikuvista, joita liitetään lastenkotinuoriin ja sen sijaan ilmaisevat miten nuoret haluavat nähdä itsensä. Savolaisen kertoo omakuvien heijastavan usein syvällisellä tavalla koko elämäntilannetta – millainen oli juuri kuvaushetkellä oleva elämänvaihe. (Savolainen M. 2006).

Savolainen on kuvannut projektinsa kuvat pitkällä aikavälillä. Hän on suunnitellut kuvaukset tyttöjen kanssa ja lähtenyt heidän kanssaan kuvausretkille luontoon (Kuva 4),

(Savolainen M. 2006). Haluaisin-projektin kuvat ovat syntyneet hyvin nopeatempoisesti ilman pitkiä suunnitelmia. Kuvaaja ja malli ovat olleet ympäristön ja sään armoilla sovittuna ajankohtana sen sijaan, että oltaisiin Savolaisen tavoin odotettu esimerkiksi tiettyä vuoden aikaa.

Kuva 4. Maailman ihanin tyttö -kuvat on otettu pitkään suunnitelluilla kuvausretkillä. (Kuva: Miina Savolainen ja Petra Parvikoski)

Koen Maailman ihanin tyttö -projektin valokuvat taiteellisimpina ja kauniimpina kuin omat dokumentaariset Haluaisin-kuvat, joissa on tarkoitus esitellä lukuisa määrä eri yksilöitä arjen hetkellisyydessä. Savolaisen kuvia voi katsoa mielestäni myös yksitellen, irrallaan sarjasta. Kaikissa hänen ottamissaan kuvissa tytöt eivät katso kameraan, kun taas Haluaisin-kuvissa on jokaisella mallilla suora katsekontakti kameraan ja siten myös katsojaan.

Valokuvaaja Lauri Eriksson on tehnyt kuvasarjan nimeltä Big Boyz, jossa esiintyy ylipainoisia poikia ja miehiä. Erikssonin kriteeri malleille oli vatsan ympärysmitta 100 cm. Vaikka kyseessä ei ole nuoriin keskittyvä sarja, niin kuvista löytyy samankaltaisuutta Haluaisin-projektiin. Yhteinen tekijä Erikssonin malleilla on ollut ylipaino. Mielestäni Big Boyz -kuvat ja etenkin mallit ovat rohkeita, sillä ylipainoon liittyy paljon ennakkoluuloja ja sosiaalista eriarvoisuutta. Haluaisin-projektiin malleja on löytynyt helposti – kieltäytyviä vastauksia olen saanut ainoastaan muutaman. Sen

sijaan minuun on otettu yhteyttä ja kyselty, että kaipaanko malleja. Erikssonin piti omaa projektia varten ottaa yhteyttä n. sataan henkilöön, joista vain joka kymmenes suostui kuvattavaksi. (Eriksson 2006, 75). Big Boyz -sarjassa kaikki mallit katsovat suoraan kameraan, joka tuo kuvaan läheisyyttä ja mielestäni myös rohkeutta (Kuva 5). He hyväksyvät oman ulkonäkönsä ja uskaltavat esiintyä valokuvassa.

Kuva 5. Big Boyz -sarjassa mallit katsoivat suoraan kameraan. (Kuvaaja: Lauri Eriksson)

Kaupallisesta näkökulmasta Haluaisin-kuvia voisi verrata Nordean ”Teemme sen mahdolliseksi” -kampanjan tv-mainoksiin (Kuva 6), joissa ihmiset pitelevät käsissään isoa lasia, johon on piirretty heidän haaveensa – naiselle isompi maha lasta toivoessa, metsään uusi talo, palmuja lomamatkaa haaveillen. Nordea voisi teoriassa lainoillaan mahdollistaa joitakin Haluaisin-toiveitakin, mutta kaikkia haaveita ei rahalla saa.

Kuva 6. Pysäytyskuvia Nordean tv-mainoksista.

4 HALUAISIN-VALOKUVAT

Mitä Haluaisin-kuvat merkitsevät mallille, kuvaajalle ja katsojalle? Mikko Hietaharjun mukaan (2006, 14) valokuvan merkitys tulee tietoisista ja tiedostamattomista käyttötarkoituksista: jollekin kuva mahdollistaa paluun menneisiin tapahtumiin, joillekin kuva aukeaa muistoina ja tunteina; jollekin valokuva voi olla järkeilyä ja kuvan teknisen toteutuksen pohdintaa; valokuva voi olla tiedonhaun kohde tai tiedonjanon ja näkemisen tyydyttämisen kohde, uteliaisuuden ja tirkistelynhalun tyydyttämisen keino.

Haluaisin-projektin valokuvat täyttävät mielestäni monia ylläolevista käyttötarkoituksista riippuen kuvan katsojasta. Itse koen teknisen toteutuksen varmasti tärkeämpänä kuin malli tai suurin osa katsojista. Mallille valokuva on etenkin tulevaisuudessa osa nuoruuden muistoja. Kuvan muut katsojat voivat mahdollisesti samaistua malliin tai katsella kuvia uteliaisuudesta – millaisia muut samanikäiset nuoret ovat ja mitä he haluavat?

Tuttujen mallien kanssa heidän käyttäytymisensä poikkesi suuresti kuvaa otettaessa verrattuna normaaleihin valokuvaustilanteisiin. Yleensä reaktio kameran edessä on ollut kielteinen: ”eii, älä ota kuvaa” pään poiskääntämisellä höystettynä. Tätä tilaisuutta varten he olivat hyvin rauhallisia, eivätkä vastustaneet kuvausta ollenkaan. Vaikka heistä otetun kuvan näkee suurempi kohderyhmä kuin satunnaista otosta, niin mallit eivät kokeneet tarvetta laittautua erityisesti tai valita erikoisia vaatteita kuvaustilannetta varten. Pyysin heitä olemaan oma itsensä ja he olivat.

4.1 Vuoden 2005 projektin tulokset

Haastattelin 1-1,5 vuoden kuluttua kuvauksesta aikaisemman Haluaisin-projektin malleja sähköpostitse. Kaikki kuusi malliani ehtivät vastata kysymyksiini. Kyselin heiltä, mitä ajatuksia heistä otettu valokuva nosti esiin nyt ja onko haave toteutunut. Kyselin myös miksi he alun perin lähtivät mukaan projektiin ja olisivatko he lähteneet, jos olisin pyytänyt heitä nyt.

Eräs malli ilmoitti toiveensa muuttuneen ajan kuluessa.

Ei se ole enää minulle tärkeä haave. Ihan hyvä haave mutta minun onneni ettei se toteutunut kirjaimellisesti... Aikaa on kulunut ja toive on toteutunut toisella tavalla... Eli en kaipaa vanhaa haavetta.

Lisäksi yhden mallin haave oli toteutunut niin kuin se oli kehyksiin kirjoitettu. Muiden haaveet odottivat vielä toteutumistaan.

Kun kysyin miksi mallit lähtivät mukaan projektiin, suurin osa kertoi projektin vaikuttaneen mielenkiintoiselta ja mukavalta kokemukselta.

Mielenkiintoiselta projektilta kuulosti joten kiinnostus heräsi ja halusin kokeilla jotain uutta.

Kuulosti mielenkiintoiselta ja sitä se olikin!

Vaikutti mukavalta kokemukselta. Oli todella hienoa olla mukana.

Lähdin mukaan ihan siitä syystä, että projektisi kiinnosti minua valtavasti, ja pidän erityisen paljon valokuvataiteesta. Oli mielenkiintoista olla itse osana sitä.
^ ^
_

Eräs malleista innostui myös ennakkoluulottomasta lähestymistavastani:

Varmaan koska tykkään poseerata ja innostun aina kaiken näköisistä jutuista joissa saa esiintyä. Lisäksi oli tosi kivaa, kun joku vain kaupan kassalla tuli kysymään mukaan tollaiseen projektiin, joka heti kuulosti hauskalta ja kiinnostavalta. Vielä kun oli niin kiva kuvaaja, niin oli kivaa olla kuvissakin ja sillä tavalla olla avuksi.

Nainen, 1988

Kaikki kuusi mallia kertoivat, että olisivat lähteneet uudelleen mukaan projektiin, jos olisin pyytänyt heitä nyt. Kukaan ei siis katunut osallistumistaan, vaan kaikille jäi projektista positiivinen muisto. Halu kokeilla jotain uutta tuli esille myös muutamissa vastauksissa:

Olisin lähtenyt mukaan. Ei sitä joka päivä pyydetä malliksi.

Olisin varmasti lähtenyt ! Juuri siksi, että tykkään olla mukana kaikissa tällaisissa jutkissa ja valokuvissa, vaikka en itseäni minään supermallina todellakaan pidäkään.

Olisin. Se olisi minulle todennäköisesti uusi juttu joten pääsisin kokeileen jotain uutta.. ;)

Olisin, kaikkea uutta tarvii kokeilla.

Ensimmäinen Haluaisin-projektia varten otettu kuva otettiin testimielessä ilman erityistä suunnittelua. Kysyin mallilta, mikäli hän suostuisi lähtemään projektiin ja positiivisen vastauksen myötä malli päätti aiheen ja se kuvattiin saman tien. Kaikki oli ohi puolessa tunnissa. Jälkeenpäin malli pohti, että olisi muissa olosuhteissa saattanut valita eri haaveen:

Projekti oli mielenkiintoinen ja osallistuin mielelläni. Saattaa tosin olla, että pidemmällä varautumisajalla olisin valinnut jonkin muun haaveen ja miettinyt tarkemmin, miten kuvaan asetun.

Haastattelujen perusteella vuoden 2005 projektista jäi hyvin positiivinen kuva. Kynnys kysyä tuntemattomia ihmisiä malleiksi oli ja on edelleen korkea, mutta vastauksista päätellen lähestymiseni on otettu vastaan ilahtuen.

4.2 Esityö

Jo ensimmäisen Haluaisin-projektin aikana halusin tehdä kaikkien mallien kanssa sopimukset kuvien käytöstä (Liite 2). Sopimuksella pyrin antamaan sekä itselleni että mallille tarkat ohjeet kuvien käytöstä ja oikeuksista. Koska aikaisempi sopimus oli tarpeeksi laaja ja käyttötarkoitukseen sopiva, käytin sitä edelleen kaikkien uusien mallien kanssa. Korvauksena annoin jokaiselle mallille valmiin 10x15 cm -kokoisen valokuvan.

Ainoa kriteerini malleille oli heidän syntymäaikansa 80-luvulla ja kuvauspaikan piti sijaita Porissa. Lisäksi halusin kuvata ainoastaan Suomessa, etenkin Satakunnassa pysyvästi asuvia ja suomea puhuvia nuoria. Minulta kysyttiin halukkuutta kuvata mm.

vaihto-opiskelijoita, mutta heidän tapauksessaan haaveet olisivat olleet kirjoitettuna englanniksi. Vaihto-opiskelijoista otetut kuvat eivät olisi välittäneet myöskään suomalaisuutta. Sen sijaan kuvasin yhden maahanmuuttajan, joka on asunut Suomessa jo vuosia ja puhui jo suomea hyvin.

Pyrin löytämään mallini tutuista ja tuntemattomista, aivan kuten vuonna 2005 toteuttamassani Haluaisin-projektissa. Tällä kertaa kävin kuitenkin tarkemmin läpi ystäväpiirini ja kerroin heille mahdollisuudesta lähteä mukaan, jos he olisivat kiinnostuneet. Huomasin, että puskaradio toimi hyvin – mukana olleet mallit kertoivat projektista ystävilleen, jotka olivat myös halukkaita lähtemään mukaan.

4.3 Kuvauksen toteutus

Syksyllä 2005 kuvasin alkuperäistä projektia varten kaikki kuusi mallia omalla Canon EOS 300D -digitaalijärjestelmäkameralla. Opinnäytetyötä ajattelin kokeilla myös filmille kuvaamista, mutta digitaalijärjestelmäkamera tuntui luonnolliselta vaihtoehdolta kuvauksiin. Se takasi nopean ja varman työskentelyn jokaisessa kuvaustilanteessa ilman erityisiä riskejä kuvien epäonnistumisesta. Kaikki kuvat on otettu Canon EOS 400D -kameralla.

4.3.1 Yhteydenpito mallin kanssa

Kun malli oli ilmaissut halukkuutensa lähteä mukaan projektiin, pyysin häntä miettimään ja kirjoittamaan listan hänen haluamista asioista. Joissakin tapauksissa sovin mallin kanssa tapaamisen, jossa keskustelimme hänen miettimistään toiveista ja samalla tutustuin malliin paremmin.

Kaikkien kanssa en onnistunut sopimaan tapaamista ennen kuvausta, vaan yhteydenpito hoitui puhelimitse, teksti- ja/tai sähköpostiviesteillä.

Niin tosiaan, eli jos edelleen ”mallia” tarvitset, niin olen -84 syntynyt, eli aika hyvin kohderyhmään sopiva. Mä niitä ”haluaisin” -aiheita mietein ja kaksi

keksein, eli haluaisin matkustaa Egyptiin ja haluaisin osata ajaa moottoripyörällä/moottoripyörän. Eli ihan kumpi vaan kumpi kuulostaa paremmalta. Eivät nuo nyt mitään kovin erikoisia aiheita ole, mutta jotakin kuitenkin. :-)

Joidenkin ennalta tuttujen mallien kanssa kävin keskusteluja myös MSN Messenger -pikaviestimen avulla.

hmm... mä koitan mieltii jotai jänskää, mut en saa päähä mitää kuvaamise arvosta... ku tietäs itekki mitäs sitä haluis... mut tosta tulee varmaa iha sikasiisti duuni ku saat kaikki samoihi kansii... mut kyl mä kuvattavaks suostun kuha kehitän jotai...

Kuvattava aihe valittiin mallien kanssa eri tavoin: joillakin oli yksi selkeä vaihtoehto, jonka he halusivat kuvauttaa. Joillakin oli monia hyviä vaihtoehtoja (Liite 3), joista valittiin yhdessä kuvaukseen sopiva. Eräs malli ilmoitti haluavansa kuvaansa humoristista näkökulmaa:

Annan artistille vapaat kädet, mutta valitse joku mihin sisältyy hippunen huumoriakin.

4.3.2 Kuvaustilanne

Joidenkin mallien kanssa kuvaustilanne oli hyvin rutiininomainen: hoidimme paperityöt, sitten kuvauksen ja sanoimme näkemiin. Joidenkin kanssa tutustuimme paremmin ja juttelimme projektin ulkopuolisia asioita. Vapaamuotoista keskustelua edeltäneet kuvaukset olivat rennompia sekä mallille että kuvaajalle.

Projektissa oli mukana malleja, jotka tapasin ensimmäistä kertaa itse kuvaustilanteessa. Tällöin huomasin, että he eivät olleet yhtä avoimia kuin ennen kuvauskertaa tapaamani mallit. Lopputulokseen asia ei kuitenkaan vaikuttanut negatiivisesti, vaan mielestäni kuvat onnistuivat hyvin – malli ei ollut kuvaustilanteessa jäykkä, vaan hän pystyi olemaan rentona katsoen kameraan.

Ennen kuvauksen alkua annoin mallille luettavaksi ja allekirjoitettavaksi sopimuksen. Selostin tekeväni kaikkien Haluaisin-mallien kanssa sopimuksen, jolla selvitettiin molemmille osapuolille kuuluvat oikeudet. Mallin keskittyessä sopimuksen lukemiseen, otin esiin kuvauksissa käytettävät tarvikkeet: kehyksen, paperia, tussin sekä kameran. Mikäli olimme valmiiksi kuvauspaikassa, tutkin ennakolta kuvan sommittelumahdollisuuksia.

Kun mallin oli allekirjoittanut sopimuksen, annoin hänelle paperia ja tussin varsinaisen haluaisin-toiveen kirjoittamista varten. Suurin osa malleista kirjoitti toiveen aluksi joko liian pienellä, suurella, vinoon tai malli ei jostain muusta syystä ollut tyytyväinen tulokseen. Opinkin muutaman kuvauskerran jälkeen ottamaan mukaan tukun paperia. Jotkut malleista valittivat huonoa käsialaansa, osa käytti paljon aikaa kirjoittaakseen toiveen kauniisti ja osa puolestaan kirjoitti ajattelematta sen kummemmin lopputulosta. Jokainen haave sai persoonallisen kirjoitusasun.

Kuvaukselle oli sovittu etukäteen aika ja paikka, joka ei ollut aina täysin ennakolta varma. Esimerkiksi alkuperäisessä ideassa nuorelle miehelle, joka halusi Ritari Ässä-auton, ajattelimme taustalle romuauton. Tuttavapiiristä tai kuvausympäristöistä ei moista löytynyt, joten jouduimme improvisoimaan kuvaustilanteessa. Tässä kohtaa muotokuvaus muistutti lehtikuvausta, jossa kuvausympäristöä ja -tilannetta ei pysty aina ennakolta suunnittelemaan tarkasti. Tilanteessa tuli kokeiltua muutamia vaihtoehtoja, kuten mm. kuvausta auton sisältä, ennen kuin palaset loksativat kohdalleen ja sain otettua minua tyydyttävän kuvan (Kuva 7).

Kuva 7: Ritari Ässä -auton -kuvaustilanne muistutti lehtikuvausta. Oikeanpuoleinen vaihtoehto valittiin lopulliseksi kuvaksi.

Kaikki kuvauspaikat sijaitsivat Porissa. Käytimme hyväksi mallien koteja, kun kuviin haluttiin kodin tuomaa turvallisuuden tunnetta sekä myös arkea. Urheilullisissa kuvissa käytettiin lajin harrastuspaikkaa hyväksi. Jotkut kuvat oli helpointa kuvata studiossa. Tällöin kuvausympäristössä oli hyvin hallittu valo ja käyttötarkoitukseen sopiva tila. Muita kuvauspaikkoja olivat mm. liiketila, Porin Eetunaukio, kerrostalon sisäpiha, tie ja rakennuksien edustat.

Toisinaan ennakolta suunniteltu idea muuttui kuvaustilanteessa. ”Omakotitalon” -kuvassa olimme mallin kanssa suunnitelleet etukäteen, että kuvassa näkyisi mallin haaveilema omakotitalo esitteen kanssa. Otimmekin muutaman kuvan esitteen kanssa, mutta huomasin, että esite oli turha (Kuva 8).

Kuva 8. Alkuperäisten suunnitelmista poiketen jätimme esitteen pois, minkä seurauksena kuva yksinkertaistui.

Haave tuli hyvin esille yksinkertaistamalla kuvaa sen sijaan, että kuvassa olisi ollut sekä konkreettisesti kuva haaveesta että nykyinen tilanne. Teksti ”Omakotitalon” antoi tarpeeksi ristiriitaa taustalla olevien kerrotalojen kanssa.

Myös sää aiheutti toisinaan ongelmia ulkona tapahtuvissa kuvauksissa. Sateessa kuvaaminen oli hankalaa, koska kameraa piti suojata kastumiselta. Aurinkoisella säällä kuvien tarkastelu näytöltä oli hankalaa heijastusten vuoksi.

4.3.3 Kuvien käsittely ja valinta

Kaikki kuvat otettiin RAW- eli raakakuvamuodossa. Tämä antoi mahdollisuuden muokata kuvia jälkikäteen vapaammin valotuksen ja värilämpötilan suhteen kuvan laatua huonontamatta. Opinnäytetyötä varten otettuja kuvia käsittelemme huomattavasti vähemmän kuin alkuperäistä projektia varten otettuja kuvia. Tämä antaa viittausta siihen, että olen tänä aikana kehittynyt kuvaajana. Käytän enemmän aikaa ennakkovalmistautumiseen kuin kuvien korjaamiseen jälkikäteen.

Kaikki kuvat vaativat joka tapauksessa jonkinlaista kuvankäsittelyä, mutta en koe manipuloivani kuvia niin että niiden merkitys muuttuu käsittelyvaiheessa. Tekemiini kuvankäsittelyihin kuuluu mm. rajaus, värilämpötilan säätö, kirkkauden ja kontrasti säätö, värien korjaus ja kuvan terävöitys. ”Elää ilman karkkia” -kuvaa käsittelemme hieman

enemmän kopioiden karkkeja puuttuviin kohtiin. Mielestäni se ei ole liikaa kuvamanipulointia, koska nyt katsojan huomio kiinnittyy itse malliin, eikä taustalla näkyviin tyhjiin kohtiin (Kuva 9).

Kuva 9. Kuvaa on käsitelty rajauksen sekä värien ja kirkkauden säädön lisäksi kopioimalla karkkeja tyhjiin kohtiin.

Kuvauksen jälkeen näytin mallille ottamiani kuvia ja kerroin mikä niistä oli mielestäni alustavasti paras ja jatkotyöstöön sopiva mallin ilmeen, asennon, valaistuksen ja sommittelun kannalta. Malli oli kaikissa tilanteissa kanssani samaa mieltä – tai ei uskaltanut ilmaista eriävää mielipidettään. Lopullisen päätöksen kuvan valinnasta tein aikaa säästääkseni yksin, mutta usein hyväksytyin valitun ja muokatun kuvan mallilla, jos olin epävarma valinnastani. Malli ei koskaan kieltänyt minua julkaisemasta ehdottamaani kuvaa eikä pyytänyt valita jotain muuta kuvaa tilalle.

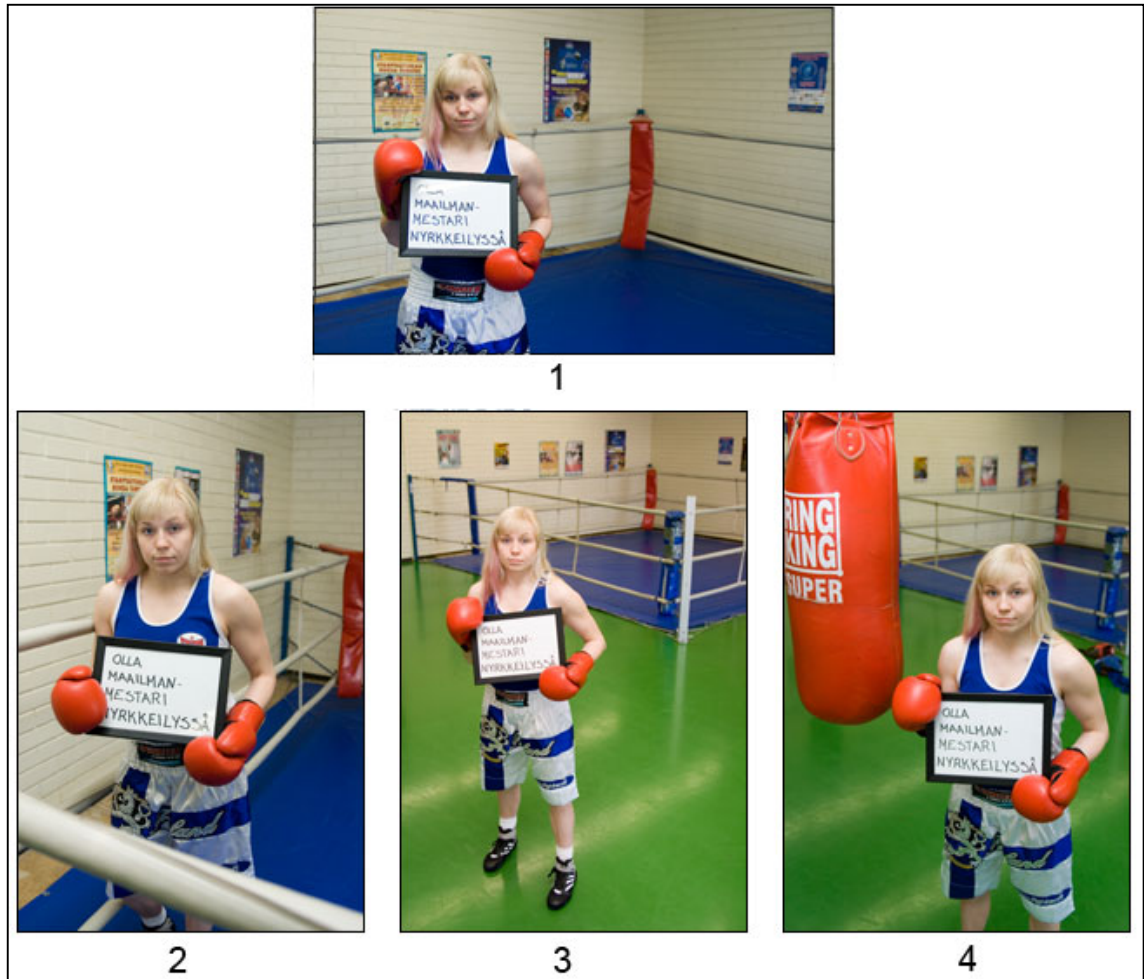
Hyvin pienetkin tekijät vaikuttivat lopullisen kuvan valintaan. Pienet ilmeiden muutokset kuvissa olivat suuria tekijöitä kuvan valinnassa. Hyvä esimerkki ilmeiden vaihtelevuudesta näkyy teoksessa ”Tietää mitä haluaisin”, jossa ilmeikäs kuuden kuvan sarja on otettu minuutin aikana (Kuva 10).

Kuva 10. Kuvan luonne muuttui mallin ilmeiden vaihtuessa vähäisestikin.

Ensimmäisessä otoksessa malli hymyilee liikaa, koska kuvasta haluttiin vakava. Toisessa malli on pelästyneen näköinen. Kolmannessa kuvassa malli näyttää uneliaalta. Neljännessä kuvassa olen aistivani jälleen pientä hymyä ja viidennessä kuvassa malli katsoo hieman kamerasta sivuun. Lopullinen valinta osui kuudenteen kuvaan, jossa malli tuntui olevan rauhallinen ja läsnä kuvassa. En tiedä näkevätkö muut samanlaisia eroavaisuuksia kuvien välillä kuin minä. Saattaa olla, että joku muu olisi valinnut eri vaihtoehdon lopulliseksi Haluaisin-muotokuvaksi kuudennen kuvan sijasta.

Yleensä omasta mielestä paras kuva erottui helposti joukosta, mutta ”Olla maailmanmestari nyrkkeilyssä” -kuvien kanssa oli hankaluuksia (Kuva 11).

Kuva 11. ”Olla maailmanmestari nyrkkeilyssä” -kuvan lopullinen valinta oli poikkeuksellisen hankalaa.

Kuvauspaikka oli ennaltatuntematon ja alustava kuvasuunnittelu pohjautui mallin antamaan kuvailuun. Kuvan sommittelu oli hankalaa, sillä tilassa oli kuvan tunnelmaa haittaavia esineitä. Välillä kuvaan meinasi tulla lavuaari, välillä seinällä oleva paikallisen sponsorin iso tarra ja lisäksi kaikilla seinillä olevat julisteet veivät jokaisessa kuvauskulmassa huomiota pois itse mallilta. Kuvaustilanteen jälkeen ajattelin kuvan numero kolme olevan lopullinen valinta. Kuvankäsittelyvaiheessa tykästyin neljanteen kuvaan ja nyt vertailuvaiheessa myös numerot yksi ja kaksi vaikuttavat julkaisukelpoisilta. Lopulta päädyin kuvaan numero neljä.

5 KUVIEN TULKINTA JA VERTAILU

Hietaharju tarkastelee valokuvia mahdollisuutena tarinaan ja mielikuvituksen käyttöön. Niissä kuvaaja ei kuitenkaan ole kertoja eikä tarinalla ole alkua eikä loppua (2006, 54). Jokainen Haluaisin-kuva on pieni tarina mallistaan. Myös eräs haastatelluista malleista oli samaa mieltä.

Haluaisin-projekti tuntuu vieläkin kovin jännittävältä. Rakastan ihmisistä otettuja ja heistä jotakin kertovia kuvia. Kuvat kun on omalla tavallaan myös tarinoita, joten tavallaan sinäkin toteutit minun haavettani. ^_^ Olen iloinen, että sain olla mukana.

5.1 Kuvien fiktiivisyys vs. dokumentaarisuus

Valokuvaaja Stefan Bremer totesi vuonna 1998, että valokuvauksessa ollaan siirrytty karkeasta dokumentaarisuudesta kohti harkittua ja hienovaraista kerrontaa. ”Fiktiivinen trendi kiinnostaa tällä hetkellä nuoria kuvaajia, he eivät halua, tai eivät näe mitään mielenkiintoa kuvata lennosta. Mieluummin rakennetaan oma kuvitteellinen tulevaisuus, joka pyrkii jäljentämään ns. dokumentaarisuutta. Yleensä tällaiset kuva haukotuttavat minua.”, hän jatkaa. (Bremer 1998, 6).

Kieltämättä Haluaisin-kuvat sopivat juuri Bremerin kuvaamaan fiktiiviseen trendiin. Kaikki kuvaukseni ovat harkittuja ja sommiteltuja, eikä niissä näy mitään ratkaisevaa hetkeä. Pahimmissa tapauksissa kuvat ovat lavastettuja, kun ”Poikaystävän” -kuvassa taustalla sumeasti näkyvää pariskuntaa on pyydetty kävelemään ohi uudelleen (Kuva 12). Bremer voi haukotella kuville, mutta ainakin ihmiset ja heidän haaveensa ovat aitoja. Toisaalta Haluaisin-kuvat voi jaotella siten, että niissä esiintyvä haave on osin fiktiota, mutta julkiasu pyrkii dokumentaarisuuteen.

Kuva 12. Kuvan taustalla kävelevää pariskuntaa pyydettiin kävelemään ohi toisen kerran.

5.2 Kuvien tulkinnan syventäminen

Jan Kaila tuo Valokuvallisuus ja esittäminen nykytaiteessa -kirjassaan esille esineiden lisäämisen valokuvien ohelle näyttelyssään. Teoksessaan ”Maalta veteen, vedestä maalle” Kaila kertoo valokuviansa edustavan ns. todellisuuden pintaa kun taas kuvatun kohteen esineiden todellisuutta ja sen monipuolisuutta. (Kaila 2002, 35-36).

Aloin pohtia esineiden hyödyntämistä omassa Haluaisin-projektissa. Vuonna 2005 pidetyssä näyttelyssä otin mukaan kuvissa esiintyvät mallien kirjoittamat tekstit ja kiinnitin ne seinälle. Olen edelleen säilyttänyt kaikki ikään kuin todisteena kuvaustilanteesta. ”Elämäni rakkauden takaisin” -teoksessa esiintyvä valokuva mallin silloisesta rakkauden kohteesta olisi vielä parempi todiste haaveesta ja toisi lisää syvyyttä kuvalle (Kuva 13). Luvusta 4.3.2 Kuvaustilanne löytyy samankaltaisen toteutuksen kokeilemisesta ”Omakotitalon”-haaveessa, mutta siinä haave toimi ympäristössään ilman rinnalle otettua esitettä. Koska suuri osa mallien toiveista on

aineettomia tai niihin on muuten hankala hankkia rinnalle aineistoa, joten säilytän jatkossakin vain mallien kirjoittamat toiveet.

Kuva 13. Mallin ojentamaa valokuva syventäisi kuvan merkitystä näyttelyssä.

6 YHTEENVETO

Miksi ylipäättään lähdin toteuttamaan Haluaisin-valokuvasarjaa? En osannut vastata kysymykseen, kunnes löysin Miina Savolaisen toteamuksen (Maailman ihanin tyttö): ”On tärkeää valokuvata sitä teemaa, joka tuntuu tärkeältä, vaikka kuvaamista aloittaessa ei vielä voisi täysin sanoa, miksi näin on.”. En tiedä osaanko vieläkö vastata tarkemmin kuin, että projektin toteuttaminen tuntuu tärkeältä.

Haluaisin-kuvat ovat herättäneet tuttavapiirissäni paljon keskustelua ja ystävät ovat halunneet nähdä aina uusia otoksia. Joidenkin mallien toiveet ovat herättäneet kysymyksiä: ”Hei mitä sen tytön elämänrakkaudelle on käynyt?”, ”Miten noin nätillä työllä ei ole poikaystävää?”. Toivon, että kun saan kokonaisuuden valmiiksi, niin tuntemattomatkin nuoret olisivat yhtä kiinnostuneita valokuvista.

Ovatko kuvat lopulta muoto- vai taidevalokuvia? Entä kuvareportaasi 2000-luvun nuorista ja ajasta? Päätyykö mallille annettu kopio seinälle tai hyllylle kehystettynä? Pöytälaatikkoon, kotialbumiin vai johonkin muistolaatikkoon, josta se löytyy vuosien kuluttua? Mielestäni sijoituspaikalla ei ole merkitystä, kunhan valokuva on mallille tärkeä muisto. Hietaharju toteaa, että hänen taidekontekstiin tekemät kuvat eivät ole siirtyneet kotialbumiin (2006, 46), mutta mallin suhde kuvaan on erilainen kuin tekijän. Omat Haluaisin-näyttelykuvani ovat vaatekomerossa piilossa valolta – onko se oikein? Olisiko niiden parempi paikka mallin omassa kodissa, jossa ne saisivat katsojia? Toisaalta sitten, kun koen olevani täysin valmis Haluaisin-projektin kanssa, niin uskon kuvilleni riittävän katsojia kuvien julkaisun myötä – oli kyseessä sitten näyttely, nettigalleria tai jokin julkaisu.

Valokuvaaja Jouko Lehtola kuvasi Stefan Bremerin pyynnöstä kuvia nuorista projektiin ”Nuori Pohjolassa”. Hän toteaa, että valokuvaaja näyttää asiat omalla persoonallisella tavallaan kuten hän itse ne kokee. Hänen mielestään on tärkeää, että valokuvaaja on tyytyväinen työhönsä, kokee onnistuvansa ja rakastaa kuviaan. (Lehtola 1998, 19). Olen Lehtolan kanssa eri mieltä, sillä jos rakastaisin kaikkia Haluaisin-kuviani, niin miten pystyisin tarkastelemaan niitä kriittisesti ja kehittymään kuvaajana? Joukossa on aina epäonnistuneita ja onnistuneita kuvia, mutta en koe että yksikään kuva olisi täydellinen. Huomaan löytäväni aina kuvista jotain parannettavaa. Yleisimpiä korjaamista kaipaavia tekijöitä ovat parempi valaistus sekä erilainen, rohkeampi sommittelu. En osaa erityisemmin kommentoida, mikäli tuon omaa persoonallista tyyliäni esille kuvissani. Enemmänkin koen vielä etsiväni omaa tyyliäni valokuvaajana.

Nopeista kuvauksista ja toisinaan vaikeista olosuhteista johtuen en ole kaikkiin otoksiini tyytyväinen – etenkin jos katson niitä irrallaan, jokaista omana teoksenaan. Sen sijaan kokonaisen kuvasarjan luomisessa koen onnistuneeni. Opinnäytetyön valmistuttua projekti jää vielä elämään ja etsin uusia malleja vuoden 2007 aikana. Monet mallit ovat kysyneet, mitä minä itse haluaisin? Nyt kun Haluaisin-projektin välietappi on opinnäytetyön merkeissä valmis, voin paljastaa: Haluaisin oman valokuvakirjan.

LÄHTEET

Bremer S. 1998. Haastattelu. Teoksessa Haapio O. (toim.) Dokumentti 11 valokuvaajaa. Helsinki. Musta taide.

Dölle S., Savia S. & Vuorenmaa T-J. 2004. Katse kameraan. Helsinki. Museovirasto, Musta taide.

Eriksson L. 2006. Bitter & Sweet. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Nemo.

Hietaharju M. 2006. Valokuvan voi repiä – Valokuvan rakenne-elementit, käyttöympäristöt sekä valokuvatulkinnan syntyminen. Jyväskylä. Jyväskylä University Printing House.

IRC-galleria.net WWW-sivut [verkkodokumentti]. [Viitattu 7.4.2007]. Saatavissa <http://irc-galleria.net/>

Kaila J. 2002. Valokuvallisuus ja esittäminen nykytaiteessa. Helsinki. Musta taide, Suomen valokuvataiteen museo.

Lehtola J. 1998 Haastattelu. Teoksessa Haapio O. (toim.) Dokumentti 11 valokuvaajaa. Helsinki. Musta taide.

Museovirasto 2006. Museoviraston kuva-arkisto järjestää valokuvakilpailun nuorille [verkkodokumentti]. [Viitattu 9.4.2007]. Saatavissa http://www.nba.fi/fi/valokuvakilpailu_nuorille

Savolainen M. Maailman ihanin tyttö [verkkodokumentti]. [Viitattu 25.4.2007]. Saatavissa: <http://www.voimauttavavalokuva.net>

Haluaisin..

Valokuvaan 80-luvulla syntyneitä nuoria, jotka ovat "aina saaneet kaiken haluamansa".

Mitä sinä haluaisit nyt?

Työpaikan? Auton? Ystävän? Uudet kengät?

Ota yhteyttä ja kuvauta toiveesi.

Kuvista järjestetään mahdollisesti näyttely talven 2005-2006 aikana.

Heidi Valtonen

Pohjoiskauppatori 3 A 5, 28100 Pori

gsm: 044-270 7990

email: heidi.valtonen@bit.spt.fi

web: www.mirigi.net

Haluaisin..

VALOKUVAMALLISOPIMUS

1 SOPIJAPUOLET JA SOPIMUKSEN KOHDE

Alla mainitut Valokuvaaja ja Malli ovat tehneet tässä sopimuksessa sovituin ehdoin sopimuksen Mallista otettujen valokuvien käytöstä ja kuvausjärjestelyistä.

Malli(t): _____
 Mallin yhteystiedot: _____

Kuvaaja: Heidi Valtonen, heidi.valtonen@gmail.com, p. 044 270 7990
 Kuvaajan yhteystiedot: Rautatiepuistokatu 6 B 18, 28130 Pori
 www.vidadesign.fi www.mirigi.net

2 SOPIMUKSEN KOHTEENA OLEVAT VALOKUVAT

- Sopimuksen kohteena ovat Mallista _____ - _____ otetut valokuvat.
 Sopimuksen kohteena ovat Mallista _____ - _____ otettavat valokuvat.
 Sopimuksen kohteena ovat valokuvat, joiden kopiot ovat sopimuksen liitteenä.
 Sopimuksen kohteena olevat valokuvat on yksilöity liitteessä.
 muut yksilöimistävät: _____

3 KUVAUSJÄRJESTELYT

Malli vastaa seuraavista kustannuksista:

- meikkauskustannukset
 kampauskustannukset
 kuvauksissa käytettävät vaatteet
 Valokuvaaja vastaa kaikista kuvaustilanteeseen liittyvistä kustannuksista.

4 KUVAUSPALKKIO

- Mallille ei makseta kuvauksesta mallipalkkiota.
 Mallille maksetaan kuvauksesta mallipalkkiota kertakorvauksena _____ €. Valokuvaaja toimittaa mallipalkkiosta ennakonpidätyksen, mitä varten Mallin on toimitettava Valokuvaajalle voimassaoleva verokortti. Valokuvaaja maksaa veroilla vähennetyn palkkion mallin tilille _____ 14 päivän kuluessa kuvausten päättymisestä. Mikäli Valokuvaaja ei saa Mallin verokorttia ajoissa, mallipalkkiosta toimitetaan ennakonpidätys 60 % suuruisena.
 Mallille toimitetaan mallipalkkioksi __ kappaletta __x__ cm kuvia yksityiskäyttöä varten.
 Malli saa palkkioksi _____ tehdyn _____ kuvauksen hintaan _____ €

5 VALOKUVISTA SAATAVAT TUOTOT

Valokuvien käyttöoikeuksien myynnistä saatavat tuotot kuuluvat yksinomaan Valokuvaajalle.

6 VALOKUVIEN KÄYTTÖOIKEUSEHDOT JA VALOKUVAAJAN VASTUU

Valokuvien käyttöoikeusehdot ja Valokuvaajan vastuu määräytyvät liitteenä [[tai kääntöpuolella]] olevien Valokuvien käyttöoikeusehtojen mukaan.

7 SOPIMUKSEN LIITTEET

Tähän sopimukseen kuuluvat sen erottamattomina osina seuraavat liitteet:

1. Valokuvien käyttöoikeusehdot

8 SOVELLETTAVA LAKI JA RIITAJEN RATKAISEMINEN

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimuksesta aiheutuvat riidat, joista ei päästä neuvottelemalla yksimielisyyteen, ratkaistaan Valokuvaajan kotipaikan käräjäoikeudessa.

9 ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja aika: _____

Valokuvaaja: _____

Malli: _____
(Alle 18-vuotiaan puolesta huoltajan allekirjoitus.)

VALOKUVIEN KÄYTTÖOIKEUSEHDOT

10 SOVELTAMINEN

- 10.1 Nämä ehdot ovat erottamaton osa valokuvamallisopimusta. Näitä ehtoja sovelletaan Mallista otettujen valokuvien käyttöön ja käyttöoikeuden luovutukseen.
- 10.2 "Valokuvat" tarkoittavat valokuvamallisopimuksessa yksilöityjä, Valokuvaajan Mallista ottamia valokuvia.

11 TEKIJÄNOIKEUDET

- 11.1 Kaikki Valokuvien tekijänoikeudet ja tekijänoikeuslain 49 a §:n mukaiset oikeudet ovat Valokuvaajalla. Valokuvaaja saa vapaasti luovuttaa näitä oikeuksia eteenpäin kokonaan tai osittain.

VALOKUVIEN KÄYTTÖOIKEUS

- 11.2 Valokuvaajalla on Valokuviin vapaa käyttöoikeus. Valokuvaajalla on oikeus luovuttaa Valokuvien käyttöoikeus kokonaan tai osittain eteenpäin mainonta-, markkinointi-, sisällöntuotanto- tai muihin tarkoituksiin.
- 11.3 Malli saa teettää jäljennöksiä Valokuvista henkilökohtaisiin markkinointitarkoituksiinsa (esimerkiksi mallikansio, henkilökohtaiset internet-sivut tai muut esitteet), mutta ei saa luovuttaa näitä kuvia käytettäväksi muussa mainonnassa, markkinoinnissa, sisällöntuotannossa tai tiedottamisessa.

12 MALLIN SUOSTUMUS OMAN KUVANSA KÄYTTÖÖN MAINONNASSA JA MARKKINOINNISSA

- 12.1 Malli antaa suostumuksensa siihen, että Valokuvaaja saa käyttää, luovuttaa edelleen käytettäväksi tai luovuttaa edelleen välitettäväksi Valokuvia mainonta-, markkinointi-, sisällöntuotanto- ja tiedottamiskäyttöön.
- 12.2 Suostumus kattaa Valokuvien käytön kaikkialla maailmassa ja kaikissa mediamuodoissa. Käyttöön ei tarvita Mallilta mitään jälkikäteistä hyväksyntää.

13 VALOKUVIEN KÄYTTÖ JA KUVAAJAN VASTUU

- 13.1 Valokuvaaja vastaa siitä, että hän ei käytä Mallista otettuja Valokuvia lain tai hyvän tavan vastaisiin käyttötarkoituksiin.
- 13.2 Valokuvaaja vastaa siitä, että luovuttaessaan Mallista otettujen Valokuvien käyttöoikeuksia eteenpäin hän vaati oikeuksien vastaanottajalta sitoumuksen siitä, että Valokuvia ei käytetä tai luovuteta käytettäväksi lain tai hyvän tavan vastaisiin käyttötarkoituksiin.
Hyvän tavan vastaiseksi käyttötarkoitukseksi katsotaan seksi-, seuralais- tai niihin verrattavien palveluiden, tuotteiden tai julkaisujen mainonta, markkinointi tai tiedottaminen.

Kaikki Haluaisin-toiveet

alittaa 100m 12 s ajan, Australiaan, Bulgariaan, diagnoosin, elää hyvin, elää ilman karkkia, eroon haalareista, ettei kukaan läheisistä joutuisi olemaan surullinen, ettei tulisi krapulaa, ettei olisi lauantaitöitä, flyygelin, helikopterilentäjäksi, hevosen, hyvin istuvat farkut, hyvän työpaikan, ilmastonmuutoksen, insinööriksi, ison vaatekomeron, isosiskon, isoveljen, isän lähemmäksi, jotain pysyvää, kameran, kasvaa aikuiseksi, keksiä mullistavan keksinnön, kiinnostavamman opiskelupaikan, koiran (Bishon Frise, nimeksi tulee Pumpuli), koripalloilijaksi, Kroatiaan, kulkea kaupungilla hännän kanssa lapselleni turvallisen tulevaisuuden, lottovoiton, lumileopardin, lööppeihin, matkustaa Egyptiin, matkustella, moottoripyörän, naimisiin, naisen muotoisen takan, naisseuraa, ohjelmoijaksi, olla ihmispatsas, olla järjestelmällisempi, olla pidempi, olla tavis, olla terve mahdollisimman pitkään, olympiamitalin joutsiammunnassa, omakotitalon, oman auton (Ferrari), oman bändin, oman kampaamon, oman kodin, oman sisäuima-altaan, oman firman, omistaa urheiluauton, opetella merisääpaikkakunnat, oppia suomea kunnolla, palvelijan, pelastaa maailman, pesukoneen, pikkuveljen vaatteet, pitkät kynnet, pomoksi, päästä opiskelemaan, päästä ylioppilaaksi, päästä pääsykokeesta läpi rahaa, rantakuntoon, ritari-ässä auton (myös uss enterprise tai aston martin käy), rohkeutta, ruskeat silmät, siivoojan, suuren ja pehmeän sohvan tai sängyn, taitoluistelijaksi, taivaaseen, talon, tatuoinnin, tavata Mark Owenin, tehdä benji-hypyn, tehdä elokuvan, tehdä hyvän mielen kirjan, tietokoneen, tiikerin, toimivan volume-napin autoon, tulla toimeen, unirytmän, uskaltaa enemmän, uuden sohvan, uuden tietokoneen, vaihtaa kaupunkia, valmistujaishameen, virheettömän ihon, vuoden kokistölkit, yliopistoon, ymmärtävän/kunnon tyttöystävän, ystävän, äidiksi